

Предметна дјелатност може се обављати у форми привредног друштва и предузетника. Ипак, како се у питању користи појам „самостална услужна дјелатност“ сматрамо да је основано претпоставити да странка има намјеру да предметну дјелатност региструје у форми предузетника.

Члан 6. став 1. Закона о занатско-предузетничкој дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 117/11, 121/12, 67/13 и 44/16) прописује да је предузетник физичко лице које обавља предузетничку дјелатност у своје име и за свој рачун ради стицања добити, и као такав уписан је у регистар предузетника.

Дакле, за стицање својства предузетника нужно је спровести поступак регистрације, код надлежног органа. Регистрацион орган за пословање у овој привредној форми је надлежни орган јединице локалне самоуправе за послове привреде, на чијој територији ће предузетник имати сједиште.

Сходно томе, странка треба да поднесе захтјев за регистрацију предузетника, код надлежног регистрационог органа. Овај захтјев подноси се на стандардизованом обрасцу, који је прописан Правилником о садржају и облику захтјева за регистрацију предузетника („Службени гласник Републике Српске“ број 53/14). Код оснивања предузетника обавезно се попуњавају тачке 1. до 5. обрасца захтјева, које се односе на личне податке о предузетнику, пословно име, податке о сједишту, начин обављања дјелатности и у складу са Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 8/14) дјелатности за које се предузетник региструје. У предметној ситуацији, услуга вешераја региструје се под разредом дјелатности 96.01 Прање и хемијско чишћење производа од текстила и крзна.

Уз попуњен захтјев за регистрацију, као доказе о испуњености услова из члана 17. тачке а), б) и њ) Закона о занатско-предузетничкој дјелатности, странка треба приложити сљедеће документе, и то:

- овјерену копију личне карте,
- увјерење мјесно надлежног основног суда да није изречена правоснажна мјера забране обављања дјелатности које није старије од 30 дана од дана подношења захтјева,
- увјерење надлежне јединице Пореске управе Републике Српске да нема доспјелих а неизмирених обавеза, које није старије од 8 дана од дана подношења захтјева и
- доказ о уплати таксе за регистрацију оснивања предузетника, која може износити до 30,00 КМ.

Ако се на основу поднесеног захтјева и уз њега приложених доказа, утврди да странка испуњава поменуте услове из члана 17. Закона о занатско-предузетничкој дјелатности, као и да предложено пословно име не изазива забуну о идентитету са другим регистрованим предузетником, регистрациони орган доноси рјешење о регистрацији предузетника.

Доношењем рјешења о регистрацији предузетника, стиче се својство предузетника.

Ипак, само доношење овог рјешења није довољно да странка отпочне са обављањем дјелатности. Након доношења рјешења о регистрацији, странка је дужна да изради печат,

региструје се као порески обвезник код надлежне организационе јединице Пореске управе Републике Српске и отвори жиро-рачун у банци.

Послије предузимања свих активности на регистрацији оснивања, изради печата, пореској регистрацији и отварању жиро рачуна, задовољени су формални услови за почетак пословања странке као предузетника.

Поред формалних услова, за пословање у складу са прописима, предузетник је дужан испунити и материјалне услове. Ови материјални услови тичу се захтјева, у погледу дјелатности које се обављају, када је њихово прецизније одређивање извршено путем посебних прописа.

За предметну дјелатност, у законодавству Републике Српске нема прописа који на општи начин уређују техничке и друге захтјеве у погледу опреме за обављање услуге вешераја.

Међутим, како услуге вешераја, обухватају и посао прања веша за који се користе хемијска средства, за странку су од значаја рјешења Закона о хемикалијама („Службени гласник Републике Српске“, број 25/09) и Правилника о утврђивању услова за обављање дјелатности производње, промета и коришћења хемикалија („Службени гласник Републике Српске“, бр. 27/14, 28/14 и 42/16). Наиме, на основу члана 60. став 3. наведеног закона и члана 58. став 3. поменутог правилника, предузетник који употребљава хемикалије, које су класификоване као опасне, дужан је да код надлежног органа јединице локалне самоуправе прибави одобрење за употребу ових хемикалија.

Стога, потребно је прије почетка пословања, утврдити да ли се хемијска средства, која ће се користити приликом прања веша, класификују као опасне хемикалије. Будући да се на основу члана 18. Правилника о класификацији, паковању и обиљежавању хемикалија и одређених производа („Службени гласник Републике Српске“, бр. 9/16 и 89/16) опасне хемикалије обавезно обиљежавају етикетом, која између осталог садржи пиктограме опасности или ријечи упозорења или обавјештења о опасности, странка непосредним прегледом амбалаже хемијског средства, које ће користити за прање веша, може утврдити да ли је ово средство класификовано као опасна хемикалија. Ако средства, која ће се користити приликом прања веша, имају својство опасне хемикалије, странка је дужна да, послје регистрације а прије почетка пословања, код надлежног органа јединице локалне самоуправе прибави одобрење за употребу ових хемикалија. У супротном, уколико су средства за прање, хемикалије које нису класификоване као опасне, странка нема обавезу да прибави одобрење надлежног органа.

У случају евентуалних недоумица код утврђивања да ли одређено средство има својство опасне хемикалије, странка може затражити мишљење од Министарства здравља и социјалне заштите, као обрађивача Закона о хемикалијама и доносиоца пратећих подзаконских аката или од надлежног органа јединице локалне самоуправе, као органа који доноси одобрење за употребу опасних хемикалија за предузетнике.

Осим поменутих прописа из области хемикалија, предузетник је током пословања дужан испуњавати и захтјеве у погледу заштите и здравља на раду утврђене Законом о заштити на раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/08 и 13/10), као и мјере заштите од

пожара прописане Законом о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12) са припадајућим подзаконским актима. Поред тога, а у циљу испуњавања санитарно-техничких стандарда, предузетник треба имати у виду и рјешења Правилника о санитарно-техничким и хигијенским условима („Службени гласник Републике Српске“, број 68/14), како би се у објекту у којем се обавља дјелатност обезбиједили санитарно-технички услови, одржавала хигијена и уклањале отпадне материје на начин, који не угрожава животну средину.

У вези са изнесеним условима и захтјевима за пословање у форми предузетника, потребно је навести да њихову контролу спроводи надлежни инспекцијски орган у инспекцијском прегледу. Према одредби члана 21. став 8. Закона о занатско-предузетничкој дјелатности, надлежна инспекција дужна је да испуњеност услова за обављање дјелатности провјери у року од 45 дана од дана достављања рјешења о регистрацији предузетника.

Што се тиче финансијских обавеза у току пословања, обављање предметне дјелатности подлијеже плаћању пореза, доприноса, посебне републичке таксе и комуналне таксе. Висина, вриједност и начин плаћања ових обавеза регулисано је Законом о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 60/15), Законом о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 116/12 и 103/15), Законом о посебним републичким таксама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 8/94, 29/00, 18/01, 22/01, 60/03 - II дио, 14/04, 41/05, 51/06 и 52/14) и Законом о комуналним таксама („Службени гласник Републике Српске“, број 4/12), са пратећим подзаконским актима.

Уз плаћање пореза, доприноса и такса, током пословања предузетници су дужни да измирију и обавезе по основу испоруке воде, електричне и топлотне енергије и збрињавања отпада.

Поред наведеног, користимо ову прилику да упознамо странку да додатне информације од значаја за регистрацију и почетак пословања у форми предузетника, може добити на интернет страници www.preduzetnickiportalsrpske.net.